

LBRIS

We know
books

Descriere CIP a Bibliotecii Naționale a României

IULIA IORDAN

Rămâi cu tine / Scrisori către adolescenți

Editura Seneca, 2024, București

ISBN: 978-630-6672-36-3

1. Iordan Iulia (autor)

2. Ispir Oana (ilustr.)

821.135.1

Redactor: Iuliana Glăvan

Design: Anastasia Staicu

Machetare: Irina Neațu

Tipărit la Imprimeria Arta Grafică

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Seneca. Orice reproducere a acestei lucrări, parțială sau integrală, prin orice mijloace, nu poate fi realizată decât cu acordul explicit al Editurii Seneca.

Această carte a fost realizată în cadrul proiectului „Filosofia la purtător. Scrisori către adolescenți”, implementat de Asociația SNK.

IULIA IORDAN

RĂMÂI CU TINE

Scrisori către adolescenți

Ilustrații de Oana Ispir

EDITURA
SENECA

LBRIS

We know
books

RĂMÂI CU TINE

Scrisori către adolescenți

Dragă Andreea,

În scrisoarea în care mi-ai scris cuvântul
frumusețe
de 44 de ori
te întrebi
cine hotărăște până la urmă ce înseamnă *frumos*?

Ți-aș putea răspunde că frumusețea
este atunci când te uiți la trunchiurile copacilor
din viteza mașinii
sau atunci când amesteci în mod conștient
un pic de bucurie
și un pic de tristețe
în treburile zilei,
ți-aș mai spune că frumos
este atunci când lași arta cuiva să-ți inunde mintea
și trăiești emoții
pe care artistul poate nu le-a trăit niciodată
sau atunci când privești cerul înstelat,
atunci când începi să-l iubești pe Raskolnikov
sau atunci când trăiești iluzia că un anumit scriitor
chiar ar putea înțelege ce simți tu.

Un artist nu scapă de opera lui nici în somn,
mai spui,
știind că nu a terminat ce a început.

Îmi place cum amesteci în scrisoarea ta
gândurile
despre sensul vieții
cu cele despre sensul artei.
Pentru tine arta înseamnă oare, ca și viața,
să împarți din fericirea ta celorlalți,
chiar dacă nu ai trăit-o tu însăși?

Seneca ți-ar spune probabil
că frumosul nu poate fi separat de bine,
că încercând să-l separi
nu faci nimic altceva decât să risipești
timp,
materie,
esență.

Seneca mai spunea că arta ar trebui să imite natura,
dar nu în felul în care înfățișează ea lucrurile,
ci ca mecanism de creare a lor.

Natura nu risipește frumosul,
îl creează.

Crezi că la asta s-ar fi putut referi Dostoievski
atunci când făcea afirmația,
repetată în prezent până la stereotipie,
că frumusețea va salva lumea?

Dar cum putem ajunge să înțelegem esența frumuseții
ca să ne salvăm lumea?

Seneca scria

(acum două mii de ani)

că este prea târziu,

deoarece limba în care ne întrebăm despre frumos

este mai săracă față de prima limbă

în care s-a vorbit cu adevărat despre frumusețe.

Pentru că nu știu să-ți scriu în greaca veche,

am ales pentru tine

44 de cuvinte care spun în feluri foarte diferite

frumos

în limba română:

*atrăgător, potrivit, estetic, arătos, chipeș, chipos, fălos,
mândru, ochios, vederos, marghiol, tâmbuș, hireș,
mușat, nialcoș, ghizdav, iscusit, gigea, mișto, fain, arătos,
aspectuos, falnic, simpatic, mândru, drăguț, plăcut,
bun, marfă, favorabil, prielnic, însořit, senin, soros,
sorit, minunat, seninos, delicat, armonios, echilibrat,
extraordinar, perfect, impozant, frumos*

Ce mi se pare cu adevărat frumos
este că, și dacă am găsi
o sută de sensuri ale cuvântului *frumos*,
tot imaginația ar rămâne singura
care ne-ar putea ajuta să ne apropiem
de ceea ce însemna el pentru Seneca.

Crezi că dacă am face o călătorie prin toate
răspunsurile întrebării

Ce înseamnă frumos?

am înțelege de ce frumusețea nu a salvat deja lumea?

Rămâi cu tine,

I.

Dragă Ilinca,

În ziua în care te-ai născut tu,
vremea s-a schimbat brusc
și a început o ploaie rece,
care a durat 1080 de minute.
Mai știi despre prima ta zi pe pământ
că înăuntru era cald,
iar cei care te vedeau pentru prima dată
îți urau bun venit pe rând,
dăruindu-ți câte un zâmbet.

Crezi că furtunile sunt semne
și că exteriorul ne influențează de fapt prea mult?
E adevărat că furtunile ne golesc de gânduri uneori,
dar alteori ne dau puteri supranaturale
și niciodată nu poți ști dinainte
cât de îngrozitoare este vijelia de afară
până nu ieși în mijlocul ei.
Pe de altă parte, în interior cred că ne este mai ușor
doar până în momentul în care ne dăm seama
că și cei care ne iubesc ne judecă.
Apoi începem să ne construim pe noi înșine
prin suferință și autocenzură.
Așadar, ce semne te îngrijorează mai tare:
cele exterioare sau cele interioare?
Mai încolo este mai ușor să mergi pe drumul tău,
indiferent de ceilalți? mă întrebi.

Pentru unii dintre noi nu devine neapărat mai ușor.
Dar, după ani de zile în care te ascunzi în tine
tot mai adânc,
iar eul tău se strânge și se întărește ca o nucă,
în jurul lui se face din ce în ce mai gol.
De aceea se va putea mișca tot mai în voie,
unii îi mai spun și libertate interioară,
adică unul dintre cele mai frumoase lucruri
pe care le poți deține
în această lume.

Nimic nu este ușor
când vine vorba despre relația dintre *eu* și tu,
dar, cu timpul, vei alege să-ți dai masca jos mai des și
îi vei recunoaște dintr-o privire
pe cei în preajma cărora nu ai nevoie de ea.

Poate ceea ce simți că se pierde din tine
cu fiecare deghizare
de fapt se transformă într-un scut protector.